

REZ AKTINIDIJE ALI KIVIJA

Zimska rez

Zimsko rez aktinidije opravljamo v zimskem mirovanju v januarju ali februarju, ko je temperatura nad 0°C. Vsekakor moramo opraviti rez pred solzenjem, ki je lahko zelo intenzivno in slabi rastlino. Aktinidija rodi podobno kot vinska trta na mladikah, ki poganjajo iz enoletnih šparonov izraščenih iz dvoletnega lesa. Zaradi tega so osnovni principi rezi podobni kot pri vinski trti. Pri zimski rezi odstranjujemo izrojene rozge in puščamo mlade šparone iz dvoletnega lesa, ki izraščajo čimbližje kordonu. Pri pripravi latnikov ali T latnikov je pomembno, da je kordon na najvišji točki in se šparoni vežejo rahlo navzdol. V najslabšem primeru morajo biti latniki ravni. Če bo kordon na najnižji točki in bodo šparoni vezani navzgor, se bo rast selila navzgor in bodo spodaj kordoni ogolili.

Slika 1: Levo porezane in desno neporezane aktinidije

Slika 2: Porezane aktinidije pred vezjo in zdrobljen porezan les

Za doseganje dobre rodnosti (30 do 35 t/ha) in primerne kvalitete naj bi imeli od 150000 do 200000 brstov/ha. Posamezen šparon naj bi imel okrog 15 brstov in bil ustrezno razvit ter dovolj močan. Iz tega izračunamo potrebno število šparonov na rastlino ob upoštevanju dejstva, da v naših podnebnih razmerah odžene okrog 60 % rodni brstov. Aktinidija potrebuje 950 do 1000 ur hladnega vremena, da se razvijejo cvetni brsti.

Slika 3: Povezan nasad aktinidij, ki pa ima kordon prenizko

Slika 4: Navzdol povezani šparoni s pridelkom

Pri normalnih razdaljah sajenja (4 x 3m) je potrebnih okrog 17 šparonov na rastlino ali 1 šparon na 15 do 17 cm dolžine kordona. Za kvaliteten pridelek ne puščamo kratkega šibkega lesa.

Slika 5: Odgnan in neodgnan brst na šparonu

Slika 6: Nasad v drugem letu v katerem so bile sadike v prvem letu večkrat prikrajšane.

Moških rastlin se praviloma ne reže pozimi, da se pusti več cvetnega nastavka, ampak takoj po cvetenju, da spodbudimo rast novih poganjkov, ki bodo zaradi kasnejšega odganjanja tudi cveteli nekoliko pozneje in se bodo zato boljše prekrivali s cvetenjem Haywarda. Posledica tega je boljša oplodnja in boljša kvaliteta plodov.

Letos posajene sadike porežemo po sajenju nazaj na en ali dva brsta. V drugem letu spet porežemo sadiko nazaj na dva do štiri brste odvisno od debeline poganjka. V tretjem letu lahko pustimo samo tisti del poganjka, ki raste ravno in se še ne ovija. Vse ostalo odrežemo stran. Pri močni rasti lahko dosežemo v tretjem letu višino debla, pri šibki pa ne. Tkivno razmnožene sadike lahko stadijsko postaramo tako, da jih v prvem letu ob močni rasti večkrat prikrajšamo med rastno sezono in jih tako spravimo v rodnost v tretjem letu.

Po sajenju in v prvih letih intenzivno dognojujemo z dušičnimi gnojili, da pospešujemo rast, vendar moramo z dognojevanjem prenehati že v sredini maja, sicer se bo vegetacija preveč podaljšala in lahko sadike jeseni pozebejo. Debla mladih aktinidij je treba prva leta zaščititi pred jesensko in zimsko pozebo s slamo ali koruznico, da ne pride do propadanja sadik.

Slika 7: Za lep in kvaliteten pridelek je potrebna ustrezna rez, prehrana in namakanje

Slika 8: Za deblo ne smemo puščati prešibkih zavitih poganjkov

Letna rez

Letna rez naj bi izboljšala osvetlitev, a naj ne bi preveč prizadela listne mase in naj bi jo vršili šele 100 dni po odganjanju. Pri tej rezi odstranjujemo predvsem zavite konice že dokončno razvitih šparonov in zelo močne bohotivke iz starega lesa na kordonu, ki preveč senčijo celoten latnik.

Svetovalec specialist za sadjarstvo
Kodrič Ivan univ. dipl. inž. kmet.